

dereførelse af de Foranstaltninger, der blev truffet af den forrige Regering, og som har medvirket til, om det ikke med en vis Ret kan siges, at de er resulteret i den økonomiske Situation, som foreligger i Dag, og som kan betegnes som værende i alt Fald forholdsvis gunstig baade i erhvervsøkonomisk og i rent valutamæssig Henseende. Her er ikke Tale om en Fortsættelse af de Bestræbelser, der har været udfoldet i den senere Tid for at opnaa dette Resultat, Bestræbelser, som altsaa har ført til et Resultat. Der er tværtimod i det foreliggende Lovforslag et fuldstændigt Brud med den Linie, som blev fulgt under den forrige Regering, og jeg maa tilføje: ogsaa et Brud med en hittidig parlamentarisk Praksis. Jeg kunde for saa vidt have fundet det ønskeligt, at der som Etikette for Lovforslaget var brugt en mere tydelig og klar Overskrift, f. Eks.: Forslag til Lov om Oprettelse af et Økonomiraad, Forslag til Lov om en almindelig Importregulering, Forslag til Lov om en Indskrænkning i Rigsdagens Medvirken i erhvervsøkonomiske Spørgsmaal eller en anden Overskrift, der bedre gav Udtryk for, hvad der er Lovforslagets Indhold. Naa, i og for sig er Overskriften jo det mindre betydende, det er Indholdet, det kommer an paa, og jeg skal da ogsaa i de Bemærkninger, jeg har den Ære at fremføre i Dag paa mit Partis Vegne, holde mig til Lovforslagets Indhold.

Lovforslaget har aabenbart to Hovedformaal. Det ene Formaal, det, som jeg vil betegne som det officielle, det, der fremhæves i Bemærkningerne til Lovforslaget, og som ogsaa var det, der blev fremhævet her af den højtærede Statsminister, er, at Valutaen gennem Vedtagelse af dette Lovforslag skulde blive stabiliseret og forbedret, saaledes at vi naaede en Stigning af den danske Krone. Det andet Hovedformaal med Lovforslaget er, at man ønsker at tilstræbe en Beskyttelse for visse enkelte Erhvervsvirksomheder her i Landet. Det angives ikke saa aabent, man kan maaske mere betegne det som det skjulte Formaal med Lovforslaget, men det benægtes heller ikke. Naar man spørger i saa Henseende, er der endnu ingen, som har benægtet, at det ligger indenfor Mulighederne, at det ligger indenfor den Benyttelse, der kan tænkes gjort af Lovforslaget, at man vil gennemføre Beskyttelsesforanstaltninger af et Omfang og saa dybtgaaende, som vi aldrig nogen Sinde, efter at vi har faaet en fri Forfatning, har kendt dem her i Landet.

Hvad nu det første Formaal angaar, nemlig Valutaens Stabilisering og Forbedring, vil jeg straks gøre den Indrømmelse, at dette er et overordentlig vigtigt Forhold, ja, der kan neppe for vort økonomiske Liv tænkes noget vigtigere i Øjeblikket end dette, at vi af al vor Magt tilstræber at faa en virkelig stabiliseret Valuta og tillige at faa en stigende Kurs paa denne Valuta. Jeg tror, det vil være afgørende for hele vor Samfundsøkonomi og for hele vort Erhvervslivs Udvikling i den nærmeste Fremtid, at alle betydende Kræfter forenes i Bestræbelser for at opnaa dette Formaal. Men jeg maa ganske vist tilføje, at efter min Mening hviler dette Lovforslag i saa Henseende paa en fundamental Misforstaaelse. Det vil ikke bidrage til at skaffe Ro omkring Valutaspørgsmaalet, det vil tværtimod ved den Uro og Usikkerhed, ved den Vilkaarlighed og den stadige Spekulation i Regeringsforanstaltninger, der vil blive over vort Erhvervsliv, indføre et Faremoment, som jeg vil anse for i høj Grad skadeligt for den videre Udvikling af Valutaspørgsmaalet, skadeligt ogsaa derved, at dette Forslag afleder Opmærksomheden fra det, som er det centrale med Hensyn til Stabilisering af vor Kronkurs. Valutaspørgsmaalet er ikke et Spørgsmaal, som vi specielt her i Landet befatter os med, det staar paa Dagsordenen i snart sagt alle Lande i Europa. Forholdet er i Øjeblikket det, at samtlige Lande i Europa med Undtagelse af eet, der for ganske nylig er gaaet over til at benytte en guldindløselig Seddel, nemlig vort Naboland Sverige, benytter en uindløselig Seddel. Ved Krigens Udbrud i August 1914 foretog de europæiske Lande den Handling, at de midlertidigt afskaffede Guldindløseligheden. Paa den Tid var de forskellige Landes Valutaer at sammenligne med smaa eller store Fartøjer, der laa fortøjet ved samme Pæl, nemlig Guldpælen, men saa kappede man Fortøjningen, og de gled ned ad Strømmen; nogle gled langt ned, andre arbejdede sig op igen, nogle kom ud for Vandfald og Afgrunde og gik helt til Bunds, og vi ser nu, at Valutaerne i Europa bevæger sig igennem en lang Skala lige fra dem, som er meget nær ved Pari, ned til dem, der er saa at sige værdiløse. Undersøger man, hvor paa Skalaen vort Land befinder sig, vil man se, at i Øjeblikket, med den Bedring, der er foregaaet i den sidste Tid, staar vi i alt Fald i den bedste Halvdel, nemlig noget over Midten. Naar man nu saa stærkt hævder, at det eneste afgørende